

KARJAL ŽURNUALU

1/2018 Tuhukuu 1€

Karjalazien iänenkannattai

Fotokuva: Heikki Tuuli

Karjalazus vaikuttau ylikapelmestran elokseh

Hannu Linnun su- gujuuret ollah Karjalas. Luadogan Karjalaspäi evakonnu Suomeh tulluh tuatto pagizi karjalakse, ga ei nikonzu pajatannuh. Hänen muuzikalizus oli peitos. Linnun raumalazes kois kuunneltih klassillistu muuzikkua da vahnembat ostettih 15-vuodehizele poijalleh rojali vellakse. Muuzikkua suvaičči briha jällembäči rodih Radivon ylikapelmestru, kudai uskou, ku karjalazus vaikutti daže hänen ammatinvaličukses. – Olen sidä mielty, ku minun muzikallizus tulou Karjalaspäi, hos tuatto nikonzu ei pajatannuh. Minul yksikai on moine tunneh, ku häi olis tah-tonuh muga ruadua. Olen suannuh hänel perindökse lujan rakkahuon muuzikkah. Duumaičen, ku moine rakkahus on vägi monel karjalazel, sanelou Lintu.

Karjalazuon kaiguloi Hannu Lintu löydä juuri muuzikas. Muzikantannu häi äijäl puuttuu ruadoh enne tostu maailmanvoinua säveldety muuzikanke. – Ylen suuri oza sit muuzikillizes materjulas, kudamua Sibelius, Madetoja libo Melartin käytettih, on tozi azies kar-

jalastu. Sanotah, ku Sibelius kuuluu on suomelaine. Ei, tozi azies Sibelius kuuluu on karjalaine. Se atkal da ilmekäs karakteri on keral minun argipäiväs, elän sidä joga päiviä muuzikan kauti, sanou Hannu Lintu.

Lintu duumaiččou pu-laksuh sežo hänen tuatan kodirandua – Tuatto ei nikonzu paissuh Karjalas. Häi toinah tahtoi istin sulua suomelazeh yhteiskundah da ei ni tahtonuh aksentiiruija sidä, ku oli evakko. Salmis näin kuvii da duumaičen midäbo minun tuatto sie lapsennu ruadoi, da mittustu elos silloi on olluh.

Tuatan Karjalah Lintu ei yhtelläh enämbiä tahto mennä. – Toinah se olis pettymys. Tahton säilyttiä minun mieles kuvitelman muas, kudamua enämbi ei ole da kudamas minun tuatto on elänyh. Se täydy minule.

Lähte: Regina Rask, Yle/Tv 1
Puoli seitsemän 15.1.2018

Kaibavukses da rakkahuos roih runoloi

Oulus eläi, roinduu myöte tyrnävälaine **Siiri Rautio** on kirjutannuh runoloi jo nuoruos, ga enämbäl vie aiguzennu, enne kaikie eläkkehele piästyy. Vuozikymmenien aigua runoloi on jullattu monis lehtilöis da

Karjalan kieli pidäy jälgimäi suaja keräle kielizakonah

Karjalan Kielen Seurah tulou silloi tällöi viestilöi, kudamis diivuijah, mintäh mejän kielen stuatussu ei kohene zakonanluajindas? Suammo sežo ohjavoloi, kudamis kehoitetah lobata kieli konstitutsieh libo ainosgi kielizakonah. ”Ihan helpo hommu”, tovendä eräsgä nevvonandai. Kerron tietäväine, ku olemmo luadinuh moniluguzii ezityksii oigevusministerstvale kielizakondielos da olemmo pidänyh soviettua konstitutsiikommisiennek mejän kielen ližiämizes sežo konstitutsieh, no kai ezitykset on kielletty. Mindäh nenga on mennyh? Vastustandah on olendas omat syyt. Mejän muan ruočinkielizen vähembistön johtajat varatah, ku ruočinkielien stuatussu roih huonombi, ku kielizakon libo konstitutsii avatanneh hos vaiku karjalan kielen ližiämizekse niilöih. Heil on liittolazinnu aigamoine joukko virguniekkoi da suurien puolevehien johtajii. Aivengi erähät heis ollah kerrottu, ku hyö varatah Ruočin reaktisiedu, ku ruočinkielizien stuatussu puuttunus riskah ehki theories. Samat poliitikat ei pietä ni minny sidä, ku Ruočis sadointuhanzien suomelazien dieloh ollah oldu vuozikymmeni ihän hoidamattah da ollah vie tänäpiangi. Mejän kielen vastustajien käytetty perustelu on vähimyölleh nagrettavu, konzu ku tuankaldastu perustellu käytännys puaksumbah, parlamentan ruado vaigevus huomattavah.

Kolmen jälgimäzen vuvven aigua tilandeh on yhtelläh vähitellen muuttunuh. Kolme pienempiä puolovehtu: vihandat, huralistoliitto da perussuomelazet ollah otettu karjalan kielen stuatusan kohendamine omassah ohjelmah. Sinizien parlamentujoukko on samal nägökannal. Mennyt vuvven kevätkuul sežo Europan Nevvoston ministrukomissii sanoi oman mielen karjalan kielen puoles. Täs tilandehes Karjalan Kielen Seuran halličus piätti omas kerähmös pakaskuul ottuakseh ajamah mejän kielen ližiämisty kielizakonah. Ližiä energiedy täh ruadoh ollah annettu elvysohjelman todevutandas suadut elämykset. Erähil paikkukunnil on koh-tavuttu välinpitämättömäh karjalan kielen opastandan algamizet. Eräs virguniekku tovesti dieluo tiedämättäh, ku opastustu pidäy hommata muahmuuttailapsile, ga ei karjalazile lapsile. Tämä tietäväine sanelou ministerstvoin huonos ohjavos, kudamua ei ole kohendettu mejän seuran pakičuksis huolimattah. On yhtelläh selgiedy, ku hos ohjavuo kohendettasgi, paras keino on kielizakonon muuttamine.

erähii sežo on palkittu.

Vuvvennu 2016 Siiri Rautio todevutti omassa huavehen omas runokirjas. Kirjan nimi on *Kyynel ruusunlehdellä*. Runot sanel-lah rakkahuos, atkalas, kaibavukses, luonnos da Karjalas,

konzu Raution vanhembat oldih siepäi lähtözin da häi ičegi lapsennu eli sie vähäzel aigua. Siiri Raution runot ollah enemylleh suomekse, no erähii karjalaksegi kirjutet-tuloi on joukos. Julguammo niilöis muudaman.

KZ 1/2018
Täs noumeras:

Karjalan kieli pidäy jälgimäi suaja keräle kielizakonah

Karjalazus vaikuttau ylikapelmestran elokseh

Kaibavukses da rakkahuos roih runoloi

Väitös Arhippa Perttuzen runohuos

Ljudmila Markianova on suannuh olemis-luvan

Muutoksii karjalan-kielizih uudizih

Uvves rahvahallispar-kas vuotetah hyödy

Tiemuvuozi tuou kul'tuuruperindön ozakse argie

Heikki Kirkinen on kuolluh

Karjalan Kielen Seuran uuzii julgavoloi

Karjalan kylyne

*Vot on kesäildu lembie
läbäjääbi Laatokka
kägöi kukkuu kuusenlatvas
nouzoo savu kylyses
tuatto halgna kandeloo
muamo vastasen kel tuloo*

*Terväseh jo muamo lastu
pehmiel vastal kylvettä
selän pesöö puhtabaiseks
tuasas vetty valeloo*

*Ainos mustan muamon oman
kylvettäjän kuldaisen
muga mustan tuoksusengi
ihanaisen kylysen
Siiri Rautio*

Väitös Arhippa Perttusen runoos

FM Jukka Saarinen väitteli tiedodouhturikse 20.1.2018 Helsingin yliopistos. Saarisen väitöskirjan aiheh on ”Runolaulun poetiikka – Säe, syntaksi ja parallelismi Arhippa Perttusen runoissa”

Tutkimukses käsitteläh vienankarjalazen runonpajattajan **Arhippa Perttusen** (1760 – 1841) runoloin kielder da poetikua. Ainehaston muvvoستetah kai hänel tallendettut tekstat, kaikkiedah läs 6000 rivii kerdojii runoloi, loihtieloi, liirikkuu da duumurunoloi. Tiesmua lähetah kui folklorisatizes yksittäzen perindehenmaltajan tutkimuksen nägökulmas muga i lingvistiekallizen, kielellizii da poetizii konstruksieloi erittelijän analiizan kauti. Enzimäine nägökulmu tutkiu, kuibo pajattai käytätäy da muovailou perindehty. Toine nägökulmu sellittäy, mittumat piirdehet da ominazuot miäritetäh da karakterizuijah ylehezeh kalevalazen runon tekstua. Piäobjektannu on rivikonstruksien, sintaksien da rinnakkaizuon keskeizet välit. Tekstan luadimistu kačellah osouboih suullizformulaizen školakunnan teoriedu vaste. Kalevalaine runohus on poettine registru. Sana ”poettine” vihjuau Roman Jakobsonan ezitettyh funksionalizeh kieliopin ellendykseh da ”registru” sistiemusfunksionalizeh kieliopin ellendykseh. Mollembii on puaksuh käytetty suullizen runohuon tutkindas. Sintaksiedu tutkitah käyttäjän lähtökohtannu Matti Kuusen teoriedu kalevalazes rivinylitändäs. Teoriedu syvendetäh miärittämäl targembah

siännöt, kudamat ohjatah rivinylytisty da sintaktizien elementoin yhistymisty rivin sydämes. Runoregistrua miärittäjii enzisijazii poetizii ominazuoksii ollah runomiäry (kalevalmiäry), algusoindu da rinnakkaizus. Rinnakazuon targevin ilmenemismuodo, rivikerdo, analiziiruijah sintaksien da semantiekän nägökannal da ezitetäh, ku rivin toistehen kauti roindui rivijoukko muvvoستau kogonazuon, kudaman merkičys on rikkahemi rivilöin merkičysty eriže.

Tutkimukses ezitelläh da analiziiruijah kai Arhipas suadavannu olii tiedo. Kerdojien runoloin tekstat ei vaihtella äijän ozutukses toizeh, ga net erotah selgiembäh muvvoستauin pajattajien samanlasis runolois. Täs voijah piätellä, ku runotekstu luajitah sidä omaksuttajes. Arhipal on tallendettu sežo pitkii loihtetekstoii, kudamien konstruksiet novvatetah parannusozutelmua, hos Arhippa lähetezien mugah ei olluh tiedoiniekku. Liiriellizien da duumurunoloin konah voijah ainehaston perustehel tovendua, ku Arhippa on voinnuh luadie ainos vai uuzii kogonazuoksii käyttäjän hänen muos perindehes tiettylöi ainehii, nimenomah sananpolvii. Väitöskirjan voibi lugie [E-thesis -palvelussa](#)
Lähete da fotokuva M.A. Castrénan seuran tiijoitus

Ljudmila Markianova on suannuh olemisluban

Kaikkiedah nelli vuottu, vuvves 2013 algajen vantaalaine Elena Adel, Ljudmila Markianovan tytär, eli varavos da ebävarmuos, konzu muamo ei suannuh olemislubua, ga sit Muahmuuttovirrastospäi tuli hyvä uudine.

Elena Adel oli eččinyh olemislubua ainos uvvessah i žualuičihes kieldopiätökses hallindosuudoh, kudai ei ottanuh dieluo kačottavakse. Markianovas duumaittih, ku häi hyvin tulou toimeh yksinäh Petroskoil, hos ei enämbiä malta paista. Petroskoil ei yhtelläh ole Markianovan omahizii, ei ni hoitolaitostu mustovoi mattomih näh. Suomi ei yhtelläh puaksuh anna olemislubua aiguzen lapsen vahnembele.

Tilandeh oli toivotoi, ga Adel ei menetännyh toivuo. Häi ečči olemislubua uvvesah, ga täl kerdua eri perustehel. Olemislubua voibi ečče sežo ”muule omahizele”, kudai on kogonah rippui Suomes eläjäs omahizes.

Kylmykuun viimezenny kolmadenpäivänny tuli Muahmuuttovirrastospäi ilmoitus olemislubas. Se on ylen targei da kebjendäi dielo

Muutoksii karjalankielizih uudizih

Yle Päivännouzu-Suomen piälikkö **Johanna Raatikainen** sanelou omassah sähköpoštas muutoksis, kudamat kuulutah karjalankielizis uudizis. Net alletah kui ennegi piätenčän, ga työndöaigu on 12.1. algajen 9.55 da uudizet vaiku kahten minuutan piduhizet. Raatikaisen mugah uuzi työndöaigu parembi sobiu nygözeh työndövirdah da piduhus vastuau alovehellizii uudizien työndämizii. ”Konzu työndö on vaiku kerran nedälis, pagizemmo karjalankielizes uudizienkerävös. Terminän täh aihehien valličendas voijah tarbehen mugah irdavuo päivänohtazuos da panna paino dieloloih, kudamat ollah karja-

Elena Adelale, ga targeimbi azii on se, ku Markianovan murdunuh jalgu on parannuh da kävelemine jo menöy hil’lakkazin.

Elena Adel kerdou, ku sotsialivirraston ruadai oli yhtevykses Muahmuuttovirrastoh Markianovan bolničäs olemizen aigah, da se toinah avvutti olemisluban suamistu. Luvan tulduu Markianova sai hengilötunnusen i virallizen eländypaikan. ”Nygöi ku muamal on hengilötunnus, on helpombi kävvä hänen dieloloi spruavimah. Häi ei enämbi ole nobody”.

Ljudmila Markianova Leläy nygöi hoidokois Vantaan Simonkyläs. ”Se on lyhytaigaine hoidosikkö, da pagizen sit sotsialivirguniekkoinke, kunnebo muaman vois sijoittua”, Elena Adel sanou.

Lähete: Päivi Huotari, HS

Fotokuva on obražu, kudaman Siiri Raution muamo otti kerale Karjalan kois.

Lähete: Siiri Rautio

Mielehine armahus musto

Turvapaikkua parembastu ni kus ei löyvy maailmastu pienenny gu piäsin lämbimäh armabaisen oman muamon yskäh

Puaksuh mieleh juolahtaa tyttösenny gu huondeksel havatšuin

Jöngöi pertin uksen tagua kuuluu korvah tšoma kolke Värtšinäzen kebjie iäni da piiraidu kuorten pehmei šobu

Aigazeh oli tuaše muamoi noussuh pättšii halgoloil lämmitämäh Sit piiraidu perehel luajimah libo gostil; a ku konsu tullah

Ravieseh minägi pertin uksen avain da yöpaidases lavitšal tšuppuseh istuin Muamma katšoin muga tšomua valgeis paikkas da perenniekois

Ylen äijy oli piiraban kuorii stolat oltih täyvet piirabii Rypytettylöi dai pastettui dai voil jo valmibiks voijeltui

Muamo huondestu sanoi lembebesti piädy minul silitti Ota vellä lapsi kulune lämmin piirua vuota vie tuon šentšois stokanan maidua

Muga on mustone tämä lämmin istinnö villane piäpaikkane

Siiri Rautio

Uvves rahvahallisparkas vuotetah hyödy

Talvikuus 2017 Luadogan Karjalah perustettih uuzi rahvahallisparku. Se on Lahtenpohjan, Sordavalan da Pitkyrannan rajonois. Rahvahallisparkan perustamistu käzittelih enzimäzen kerran yli 20 vuotta tagaperin. Luadogan luvvot hyövyttäy ristikanzoi eri taboih.

Ven'an piäministru Dmitri Medvedev allekirjutti talvikuun lopul azehtuksen, kudaman mugah Luadogan Karjalah perustettih Luadogan luvvot -rahvahallisparku. Kymmenii vuozii peräkkäi rahvahallisparkan perustamine oli viessukupis, da ei ni tietty kunnepäi viesat kallistutah. Azientundihoil näit ku oli vaigei hyväksyö tulijan parkan rajat sego piättiä ongo kyzymykses rahvahallisparku vai luonnonsuojelualoveh. Kymmenne vuotta tagaperin Ven'an ymbäristöministru hyväksyi rahvahallisparkan perustamizen idejan. – Luadogan luvvot -rahvahallisparkan piäruado on säi-

lyttiä ainavoluadustu luondomaizemua. Sen ližäkse pidäy säilyttiä luadogann'orpii, kudamien tärgevimät elalovehet ollah pohjazel Luadogal Sordavalan da Valamoin suaristos, Karjalan ymbäristöministerstvan edustai Ivan Kipruhin sanou.

Ivan Kipruhinan mugah luuvves rahvahallisparkas roih hyödy Karjalan rajonoile. Sit huolimattah Sordavalan, Lahtenpohjan da Pitkyrannan rajonoin eläjät ei olla kannatettu idejua rahvahallisparkan perustamizes. – Luadogan luvvot -rahvahallisparku on uuzi valdivolline laitos, kudai andau ruadopaikkoi enne kaikkie Lahtenpohjan, Sordavalan da Pitkyrannan rajonoin eläjile, Kipruhin aksentiiruiččou.

Uuzii ruadopaikkoi perustetah sežo Petroskoih, kudamah avatah rahvahallisparkan hallindo.

Luadogan luvvot -rahvahallisparku hyövyttäy sežo tieduo. Tiedomiehil on mahtollizus tutkie luodoloin luonduo dai Luadogan Karjalan eloihehiä. Rahvahallisparkas voibi kehittä matkailuugi.

– Ristikanzoi pidäy ellendiä kuibo rahvahallisparku eruou luonnonsuojelendualovehes. Luonnonsuojelendualovehl pidäy kuunnella kiadoloi. Kalua ei sua pyydiä sie, ga rahvahallisparkas voibi kalastua. Rahvahallisparkas voibi hyvin kehittä ekologigistu matkailuu. Parkas voibi ristikanzu syvendiä omii tiedoloi luonnos, Kipruhin kerdou.

– Uvves rahvahallisparkas on tietäväine eräs luonnonsuojelendualoveh, ga joga hizen pinduala on pieni, häi mainiččou.

Karjalas on nygöi nelih rahvahallisparkua, ga Luadogan luvvot on enzimäine rahvahallisparku tazavallan päivänlaskuozas, lähäl Ven'an da Suomen rajua. – Hyvä on, ku uuzi rahvahallisparku on lähäl valdukkunan rajua. Toivottavasti rahvahallisparkah tulou äijy suomelastu turistua. Suomes kannatetah ekologigistu matkailuu, Kipruhin sanou.

Suomelazet ollah valmehet kehittä matkailuu uvves rahvahallisparkas. – Luonnon monimuodozon turvuamine vuadiu rajat ylittäjiä yhteisruaduo. Uvvet da olemasolijat suo-

jelendualovehet mollembin puolin Suomen da Ven'an rajua ollah komei kogonazus. Piätökses roih uuzii mahtollizuksii kestäjän matkailun kannattamizekse kui Suomes muga i Ven'al, Suomen fatieru-, energii- da ymbäristöministru Kimmo Tiilikainen toivou.

Lähte: Karjalan Sanomat, Margarita Pehkonen

Heikki Kirkinen on kuolluh

Histourien emeritusprofessor Heikki Kirkinen kuoli 9. pakkaskuudu 90-vuodizennu, konzu häi jo hätken oli olluh voimatoi, sanelou Maire Kirkinen.

Kirkinen väitteli tiedodouhturikse Helsingin yliopistos 1961 i ruadoi Sorbonnen yliopistos suomen kielen, kirjallizuon da kul'tuuran professorannu vuvves 1966 algajen. Vuvvennu 1971 Heikki Kirkinen, kudai oli olluh Sorbonnes, kučuttih Jovensuon korgeiškolan rektorakse da histourien professorakse. Korgeiškolan rektorannu Heikki Kirkinen ruadoi 1971 -1981.

Kuusjärvel roinnuh Kirkinen sai arvu muun keskes Karjalan histourien tutkijannu da karjalazen identitietan tundijan. Hänen julgavoluvettelus on nenga 450 julgavuo, kudamis jälgimäzekse jäi kirjutus vuvvennu 2012 jullatus kirjias, kudai käzittelöy Ilomantsin histouriedu. Heikki Kirkinen on sežo suannuh monii palkindoloi, ezimerkikse Valdivon tiijonjulgisuattamizen palkindon.

Lähte: Aaro Virolainen, Fotokuva: Ritva Melentjeva, Karjalainen

Ole ainos mustettu!
Heikki Kirkinen mustuo kannivoijen Redaktsii

Tiemuvuozu tuou kul'tuuruperindön ozakse argie

Europan liitto on sanonut vuvven 2018 Kul'tuuruperindön europalazekse tiemuvuvekse. Tieman mugah stimuliiruijah kaikkii tunnustumah kul'tuuruperindöh da otamah sen ozakse omua argie. Vuvven piätiemanu Suomes on Ozanotto kul'tuuruperindöh. Tiemavuvven avuajazii vietettih Helsingis 19.1.

Tiemuvuvven avul tahtotah kohendua ristikanzoin mahtollizuttu tavoittua kul'tuuruperindyö da ližätä sit liittijä ozanottuo. Yhtehisty perindyö vojah olla ezimerkikse ezinehet, rakendukset, muuttunuot da muovailut landsaftat, kerdomukset, pajot, tavat.

– Kul'tuuruperindö andau

välinehet ozuttua, mittumat dielot meidy yhtistetäh, tovesti tiemuvuvven avuajazis paissuh europa-, kul'tuuru- da sportuministru Sampo Terho.

– Kul'tuuruperindön avul opastummo kiinnittämäh mielidy toine toizien erilazuoh, arvostamah sidä i lövvämmö ristikanzoi yhteiziigi piirdehiä. Suomelazinnu yhtymmö tiemuvuodeh meijän omien rahvahallizien da tärgielöin piirdehienke.

Ministru Terho aksentiiruiči, ku tiemuvuozu tuou nägövih sežo kul'tuuruperindöh liittijii talovehellizii, yhteiskunnallizii da ekologigizii mahtollizuksii da niilöin kestäjiä käyttämisty.

– Kul'tuuruperindö on monimuodozen yh-

teiskunnan voimuvara. Kul'tuuruperindö miärittelöy jogahizen alovehen identitietan, se nostattau vedovoimua da kohendau eloksenluaduu ruadajen sežo eloi-igäzen opastundan välinehenny. Konzu kultuuruperindö säilytetäh, sih luajitulois investiiroičuksis voibi roita enämbäl myödäzii tuloksii kui alun perin maltetih duumajja.

Tiemuvuvven ta voittehiä miäriteläh kul'tuuruperindöj liittijät tuorehet strategiet da sobimukset, kui Europan nevvoston kul'tuuruperindostrategii da Suomes vuvven lopul hyväksytty Faron ylehi- ne sobimus. Europan nevvoston keviäl 2017 julgi suatettu europalazen kul'tuuruperindöstrategii

2018 EUROPEAN YEAR OF CULTURAL HERITAGE #EuropeForCulture

kannattau hyvin hallindon käytändölöi sego ristikanzoin da kollektiivoin yhtymisty kul'tuuruperindön miärittelöh da hoidoh. Faron sobimuksennu tunnettu Europan nevvoston ramkusobimus aksentiiruiččou ristikanzoi kul'tuuruperindöle annettuloi merkičyksii, sego heijän omua välii omassah kul'tuuruperindöh da -ymbäristöh.

Lähte: Opastus- da kul'tuurunministerstvan verkkosivut, Fotokuva: Europan komissien verkkosivut Ližätieduo tiemuvuvves: www.kulttuuriperintovuosi2018.fi

Karjalazien čiganoin histouriedu tietäh pahoi

”Voinal oldih vellilöi, voinan jälgeh uvvessah čiganoi”

92-Vuodine Vieno Palm mustau ainos vie talvivoinan yöt evakos Merikarvial, Satakunnas. Moni evakkopereh puutui tiijustamah alendamistu omis-sah sijoituspaikkukunnil, ga Palman perehen vastah-pido oli kovembia. Hyö oldih čiganat da ei ehki alovehellizet čiganat innostutu heijän tulemizes.

Palm sanelou omassah starinan pagizutandas, kudai kuvuau karjalazien čiganoin staadieloi voinien aigua da Suomes voinan jälgeh. Karjalazien čiganoin starin on pahoi tiijetty oza Suomen histouriedu, hos daže kolmasvuitti Suomen čiganarahvahas puutui läh-temäh iäre luovutetus Karjalas.

Kolme Palman velleie vojuiči sovas. Kaksi heis suadih ruanu. Čiganoi yhtyi sodah kaikkiedah 300, kudamis 60 tapetih sie. Sovan aigah muun keskes Siirdorahvahan huollon keskuksen joh-tai Urho Kekkonen ezitti osouboloi ruadoluageriloi čiganarahvahan näh.

Kodifrontal pakolli-zet ruavot varaitettih kulgulazinnu käziteltylöi čiganoi. Pagizutandas Palm sanelou, mittuzis elosolo-lois čiganoi eli 1950-luvun Suomes. Huono vastaha-pido ajoi Palman jälgimäi muuttamah eloipaikku Ruočih. Häi yhtelläh tuli järilleh, ku elosolot Suomes muututtih parembikse.

*Lähte: Mikko Sauli, Yle.fi
Fotokuva: Yle, elävä arkisto*

ARKKIPIISPA LEO
MUSTELMAT II

Mustelmat II on nygöi suadavannu

Arhi-jepiskoppu **Leon** uuzin runo-kirju *Mustelmat II* piäzöy ilmah kolmandenpiän 20. talvikuudu.

Mustelmis kulgietah Luadogan rannoil-päi Pielaviele, arhi-jepisko-pan perehen uuvvele ko-dialovehele, kudai on täy-zi mieläkiinnittäviä risti-kanzua, kui ezimerkikse pieni, ga yhtelläh suuri mies Hershijev dai kou-fiuuabo. Arhi-jepiskoppu mustelou kiindymyksen da kiitollizuonke omassah perehen jäzenii dai toinah vähäzel igävöiččöy sidä maailmua, kudamas tun-demattomii ei ajettu ta-lois iäre, vaiku hyö suadih koufiedu libo hos hebo-zen händyjouhii.

Tevoksen runot ol-lah kui muga ennegi karjalakse da suomekse. Hindu on 30€.

Mustelmat II, 264s, Keuruu 2017, ISBN 978-952-5790-64-1

Kirjua voibi tilata Jo-vensuun da Helsingin toimistolois:

tel. +358-44 500 2215,
kirsti.karhinen@karjal.fi da tel. 0400 246 266,
pertti.lampi@gmail.com.

*Ližätiedoloi andan
Pertti Lampi*

KARJALAISTA ELÄMÄÄ SALMISSA JA SAVOSSA

NILO KUIKKA

Kuibo Salmis da sit Savos eletti karjalazet?

Niilo Kuikan men-nyt vuvven kyl-mykuul jullatus tevokses Karjalaista elämää Salmissa ja Savossa kerrotah levieh rajakarjalazes perindehes da tavois: pru-azniekois, kävyndöis kal-moil da kirikös i pyhän pi-dämizes. Kuikka kuvuau sežo evakkoloin eloitustu, peldoloin perguamistu da sidä kuibo elos uuzil eländypaikoil algi. Ližäkse on kirjutuksii enzimäzis Karjalan matkois da Suomen Eloistusmuzien perusta-mizes.

Kirjas on 11 runuo, 45 kaziitekstua da 2 no-vellua. Niilöi on jullattu Nuori Karjala -lehtes, Ii-salmen Sanomis, Matti da Liisa -lehtes dai Karjalan Heimo -lehtes vuozinnu 1982 – 2004. Sivuloi kir-jas on 233 da mustuval-gieloi kuvii 76. Erähät kir-jan tekstat ollah karjalakse sanastonke.

Karjalaista elämää Salmissa ja Savossa mak-sau 25€ + työndö- da poštumenot.

Kirjoi voibi tilata Ilona Kuikal:
tel. 040 824 5859 libo
ilona.kuikka@pp.inet.fi

Hyviä Ystävänpäiviä

Julio Igleasissua, Adriano Celetanuo, The Beatlessua, Vladimir Kuzminua da Viktor Tsoidu kuullah nygöi karjalakse

Uuzi karjalankieli-**U**ne cd-disku *Kägöi* on piässy ilmah. Keral on yksitostu mennyt vuo-zikymmenien popul'arnoi-iškelmiä, kudamat ollah kaikile ylen tuttavat. Näm-mii ollah muun keskes Be-same, Confessa, Yesterday, Käki da Simona.

Ideju cd-diskas tuli Olga Gokkoeval.

– Allus oli tarkoitus tallen-dua pajot da panna net In-ternettah. Enska Jakobson libo Jevgeni Bogdanov eh-totti diskan luadimistu, löy-di planiiruiččijan da piiteri-läzen yrityksen, kudamas diskat luajitah, Olga Gokkoeva kerdou.

Kaksi vuotta tagaperin yksitostu pajuo jo tal-lendettih. Tatjana Baranova on kiändänyh kai pajot livvin karjalakse
– Pajoloi ozutetah Anna Makarova, Natalia Zimi-

na da Jevgeni Bogdanov. Yhten meloudien ozut-ti ansambl'u Belyi tanets. Diskua emmo silloi me-nestynnyh julguamah. Ideju jäi idämäh. Piätim-mö silloi, ku yksi pajattai ozuttai kai 11 meloudiedu da sit julguammo diskan, pajoloin kiändäi Tatjana Baranova sanou.

Karjalankieline disku kinteresuicčou monii, enne kaikkie karjalankieli-zii kuulijoi.

– Suomes olen puak-suh kuulluh nygözien popu'arnoi-iškelmien suomenkielizii sovituksii. Olis mieläkiinnittäviä kuunnella nygöi karjalan-kielizii versielöi kannatet-tulois pajolois. Kaikis mu-gavimia kuunneltavua ol-lah sovitukset ven'alazis popu'arnoi-iškelmis. Net tunnutah kaikes yksinker-dazuos kui uuzil versielöil tuttavis meloudielois, pet-roiskoilaine Jelena Krivt-sova sanelou.

Meloudiet on tallen-dettu studios oras-kuul 2017. Diskoi suau Karjalan Kielen Kois.

– Diskoi on vähäzel da tahtozimmo käyttöä suu-riinan ozan niilöis palkin-doloinnu mejän pidolois da lahjoinnu omatahtozile i tugijoile, Olga Gokkoe-va aksentiiruiččou.

*Lähte: Karjalan Sanomat,
Anna Umberg Fotoku-
va: Karjalan Sanomat*

Jumalalline liturgii cd-diskal

Arhi-jepiskoppu Leon karjalakse kiännetty Pyhän Tuatan Iivan Krisostoman, Kuldusuun, Jumalalline liturgii on nygöi tallendettu cd-diskale. Horan ozat pajattau **Kuopi-on Pyhän Nikolaosan kafedral'noihora**, kudamua joh-tau **Anita Lintu-Routavaara**. Lugijannu on Petri Lintu da papin ruavot ruadau protopappi **Olavi Matsi**. Juma-lalline liturgii on iänitetty Kuopion kafedral'nois 23.—29.10.2017

Pyhän Tuatan Iivan Krisostoman, Kuldusuun, Jumalalline liturgii cd-diskua on suadavannu Karjalan Kielen Seuran Jovensuun toimistos. Diskan hindu on 25 euroo.

